

2 QUARTOS

CADA VIATJE.

2 QUARTOS

CADA VIATJE.

LO PONTON.

PERIODICH MES CUHENT QUE UN VITCHO.

Redacció y Administració, Arch del Teatro, 21 y 23.

Lo gran escándol del sigle.

Lo sigle dinou es lo sigle de la llum; pero á nostre entendre ho es també del fum, y no del fum de carbó de pedra, que aquest ray... sino del escándol.

Lo sigle dinou á pesar de ser mes ben enllustrat que unas botinas ab llustre de 'n Canonje, quant no feya jochs de mans, es un sigle escandalós, tan escandalós que, sino pèl sino, 'm clavava un tiro al cervell, porque 'l sigle es boig, y sense serho jo, no hi puch viure veyent certas cosas que casi bè 'm hi fan tornar.

Desde que 'l mon es mon lo peix gros se menja al xich; y 'l aliga al esparver y 'l esparver al aucellet; desde que 'l mon es mon que hi ha esclaus y senyors, senyors y senyorassos, senyorassos y reys; desde que 'l mon es mon que 'l humanitat está filant lo cánem de l' escándol que entertolliga en un full de paper que porta 'l títol de *Historia Universal*; y á pesar de tot aixó, lo que ha passat en altres épocas los hi dispenso, primer porque jo no hi vivia, y segon en gracia á que no eran tant baladreras com la present, en que tothom parla de llibertat, de fraternitat, de humanitat, de justícia, de rahó, de drets, de debers, de prosperitat; en que 'l mèu sabater es un sabi, y 'l mèu sastre 's dedica á la homeopatia y 'l mèu sombreroer está buscant lo moviment continuu, y fins 'l escombriayre va á totes las reunions que celebran los libre-pensadors, y parla de Dèu y de la materia y de las forasas físicas y de la generació espontánea, com si parlés del preu á que ven las escombraries que recull, ó de las criadas que 'l hi han fet l'ullet, quant se fica á tots los pisos ab un ca-

bas á la má dreta, una escombra á l'esquerra y un dit de porqueria á la pell.

Aixó 'm crema, 'm reerema, 'm rusteix, 'm abraza, 'm carbonisa, 'm torna cendra, 'm evapora, y no tant perque no desitji que tots los homes del sigle dinou sigan uns sabis, sigan uns Llulls, uns Sócrates, uns Diógenes, sino porque veig que la gent del sigle dinou, encare que hagi après de enrahonar, no ha sapigut trobar lo remey de fer enxiquir las orellas monstruosas que tothom trejina, y que molt bè podrian fer la competencia á las de aquell animal, que quant parla, brama.

A pesar de que tothom sab de lletra, de que tothom está suscrist al diari, y si no hi está suscrist lo llegeix; á pesar de que, qui mes qui menos, creu ser una enciclopedia vivent, los mèus ulls vehuen que 'l sigle dinou es un sigle de bunyols y d' escándol, es en fi un digne fill dels divuit que s' han assegut á la baseta del temps ab lo rellotje de arena á las mans, y ab la rialla de fástich á la boca.

Lo sigle dinou tè encare establerta la pena de mort. Si jo 't mato á tu, lector mèu, y 't mato fent un mal que regonesch, la societat, ó 'l govern que 's qui la representa, vol tenir lo dret de matarme á mí, de destruir la mèva vida, de fer lo mateix que jo he fet ab tu; pero ella, ó ell, no regoneix, ni vol regoneixe lo mal que fa, sino que 'l dia següent torna á la mateixa, y per aquets cassos, tè un butxi, que cobra son corresponent sou diari, per lo que ja 's pot considerar com una cosa ordinaria aixó de matar á la gent ab tota la sanch freda.

Lo sigle dinou tè encare esclavitut. A l' América los esclaus son negres, y encare que s' emblanquinessin, no 's lliurarian del fuet dels majordoms. A l' Europa son blanchs, y

encare que s' enmascareessin no podrian lliurar-se del garrot del cabo de vara, ni de fer lo mico á la esplanada á las ordres d' un home de la mateixa condició que ells, y que mes qu' ells se considera, per dur cusidas al bras dugas ó tres estrelletas de canyutillo d' or. Y la societat del sigle dinou va seguint impassible lo seu curs, sense girar la vista davant de tanta injusticia, davant de unas bromas tant pesadas.

Lo sigle dinou tè treballadors que 's diuhen tals perque treballan, y amos que tals se diuhen perque aman cobrar lo fruit del suor dels altres que fá grillar las dobletas de cinch duros que posan en circulació; lo sigle dinou, es lo de la prostitució en gran escala; lo de las trampas mes científicas, lo dels robos per l' istil dels de ca 'n Carreras, lo de las estafas que arriban á admirar á la mateixa victima d' ellas, lo de tots los mals mes verinosos; y encare que hi hagi mistos y gas, objectes que fan llum, hi ha molta fosca; y encare que hi hagi llibres molt ben escrits, no hi ha mes llibertat que las que 's prenen los bufos; y encare que xiuli lo carril, també xiulan las balas; y encare que la pólvora serveixi per obrir camins y túnels, serveix també per carregar canons y màquinas de guerra y encare.... prou, prou.... que aixó son mals ben petits, que aixó no son més que granets que fan una mica de picor, escándols que fins á cert punt poden pasar; lo càncer que 's xucla la vida social, lo gran escándol del sigle es una altra cosa.

¿Sabéu qu' es? Es lo rey. No hi ha res mes ridicul qu' ell, y no hi ha res que fassi mes mal; y no obstant lo sigle dinou no sols l' aplaudeix, sino que ja estima al fill que l' hi tè de naixe, y guarda una dóssis d' amor per

los seus fills, perquè en lo sigle vint l'aplaudeixin també.

Lo rey, coronat, disfressat per impressionar més y més al poble, pantalla de tots los escándols, teya de totes las discordias, brossa ficada á l'ull de l'humanitat per lo vent de la desgracia; lo rey, trompa d'elefant que xucla mes suor y mes sanch que totes las bombas de tots los pous del mon, lo rey.... Veus aquí lo gran escándol del sigle dinou.

Mentres hi haurá reys, hi haurá ximpls, perquè á nostre entendre de las monarquias se 'n podan dir manicomis, com boig se diria á l'home que sostenint sobre l'espina una pedra de vint y cinch quintars, no aixequés l'esquena per llensarla una hora lluny.

Mentres hi haurá reys, hi haurá criatures que anirán á la guerra, com los xicots que van á fer pedradas. Mentres hi haurá reys lo sigle dinou podrà semblar un vas d'aygua clara, de il·lustrat que serà; pero en realitat serà un vas d'aygua envenenada que 'l pobre que se la begui ja està llest.

No hi ha mes: ¿som noys ó som homes? Si som homes fora caminadors que 'ns oprimeixen lo pit y 'ns tornan tisichs; y si som noys, sufrim las bastonadas sense dir res y no fem lo sabi que encare no hem anat prou temps á estudi.

MOSSEN BORRA.

Ranxo.

Aquestos dias, si un va á pendre café al Suís, y després entra al Cuyás y dona una volta per las Delicias, en tots se sent una mateixa conversa que poch mes ó menos se redueix á lo següent:

Metz... Rhin... fusells... Mach-Mahon... Prussians... Mossela... infanteria... Morts... ferits... artilleria... Cent mil homens... Napoleon... 50,000 caballs... Ja están llestos... No se si se n'aixecan etc... etc...

A Villanova y Geltrú l'arcalde ha fet declarar la vila en estat de siti.

Los cipayos d'aquella terra s'han lluhit. Han estat tres ó quatre dias fent centinella, y esperant l'ocasió de..... Pot ser si haguessin anat al port haurien vist arribar certs fardos, y pot ser al registrarlos en lloch de trobarhi la república que esperavan hi haurien trobat alijos de contrabando.

Dihem aixó perquè quan hi ha l'estat de siti, los contrabandistas acostuman á siliar al Estat, tapantli 'ls ulls perquè no vegi certes cosas.

Senyor Soler y Matas ¿vol fer lo favor de tornar una resposta ó altre al diari republicà l'*Independent*, que 'l pobre ja fa dugas ó tres semanas que s'escarrassa perquè l'hi contesti algunas preguntas que l'hi dirigi ab tots los bons modos que 's mereix un progresista?

Vaja, diguili alguna cosa que la ciutat vol saber algo de la venta d'aquell paper de l'Estat que estava en dipòsit á n' al Banch.

Senyor Soler y Matas, dispensi, pero ser progresista no vol dir ni molt menos ser com en Figuerola, que sempre fa las funcions sense

tirar lo teló. Miri que encare que vosté siga progresista, lo poble de Barcelona es republicà, y com á tal vol llimpiesa y claretat.

Jo l'hi dich pèl seu bè, perquè si segueix callant, l'*Independent* està disposat á buscarli las pessigollas.

La guerra.

COSAS QUE S'HI BUSCAN.

Napoleon.—L'engrandiment del Imperi.

Lo seu fill.—Lo trono per quan mori son pare.

Los generals francesos.—Gloria.

Lo poble francès.—No res.

COSAS QUE S'HI PERDAN.

Napoleon.—La corona.

Lo seu fill.—Las il·lusions.

Los generals francesos.—La fama.

Lo poble francès.—L'esclavitut.

COSAS QUE S'HI TROBAN.

Napoleon.—Una tunyina.

Lo seu fill.—La por.

Los generals francesos.—Las balas.

Lo poble francès.—La república.

—¿Que n'hi sembla de la remesa dels equipatjes imperials á Espanya?

—Que Isabel de Borbon y Napoleon ballan los rigodons y volan fer balancec.

—¿No es veritat que si 'ls francesos perdan, ells se 'n tenen la culpa?

—¿Per què?

—Home ¿No admetre los serveys y l'espasa de S. M. tersa! Aquí va esse l'equivocació de Napoleon. Ja hauria vist, quins plans estratègics y quina táctica militar haurien sortit d'aquell cap que sempre que 's fa retratar porta kepis.

Vaja, no hi ha que duptarho. La tunyina que 'ls prusian donan á Napoleon val un imperi.

Poch antes d'entrar aquet número en màquina, hem rebut partes telegràfics de las principals capitals d'Europa dels que 's desprén que 'ls següents personatjes feyan lo que á continuació s'espressa:

Napoleon se recargolava 'l bigoti, y 'l seu noy plorava.

Lo rey Guillem se fregava las mans ab alegría.

Bismark diu que cantava la serenata del Faust y treya d'alló millor la rialla.

Lo Papa deya Parenostres.

Garibaldi tenia 'l cap mes viu que un esturnell.

Victor Manuel feya l'orni.

A n' en Leopoldo de Bélgica li picava una pussa.

En Paquita jugava á prenas ab las monjas d'un convent.

En quant al parte de Madrit que daya noticias de D. Joan Prim y Prats, ha vingut de tal manera que no l'hem pogut entendre.

Enrahonant l'altre dia un francès y un català sobre la guerra, deya aquell:

—¿No es veritat que de lo que pasa ningú 'n té mes la culpa que la Prusia?

—Bona-part.—Contestà 'l català.

—Gracias á Dèu que trobo á un que 'ns dona la rahó, replicà 'l francès.

Segons una carta que tenim á la vista de Vevey, la criatura que vá parir la dona del Terso, va neix ab una corona real pintada á la esquena.

Ningú s'havia adonat de aquesta circumstancia, fins que l'altre dia la dida al mudarli 'ls bolquers se va adonar de tan prodigiosa circumstancia.

Los carlistas ho atribueixen á un dó celestial, y creuen per consegüent que vé predestinada de Deu per dret diví, pera ocupar lo trono d'Espanya.

Consultats los mes célebres metjes sobre 'l particular, han respost que lo succehit era una cosa molt natural, puig com sa mare durant l'embrás, tingué grans desitjos d'esser regna, res té d'estrany que la criatura hagi nascut marcada ab una corona.

—Que es vosté, francès ó prussià?

—Espanyol.

Carta de la Guerra.

Nansa de Canti 17 de Agost.

Sr. Comandant del Ponton.

Ja soch á la guerra. Y bè, 'm preguntaran vostés ¿que es la guerra? Y jo 'ls respondré, pèls reys l'última y casi bè la primera rahó que posan en us, pèls soldats un medi de trobar lo que no tenen, aixó es, un grau, ó bé una bala, cosas totes dugas que troban á faltar ja que las buscan, y pèls pobles una font de llàgrimas, un torrent de sanch y una càfila de disgustos..... ¿Pero qui 'n fa cas de las llàgrimas del poble?

Fet y fet á Fransa feya molt temps que no hi plovia. La terra estava seca y polsosa. Vè la guerra. Ploran las mares, los vells y las noyas casadoras; los núvols hu veuen y 'ls hi escapan las llàgrimas; al sent demà pèls carrers ja hi havia fanch y pèls camps una sahó que dava gust de veure.

Per lo demés, las ventatjes de la guerra son incalculables. Primerament s'aclareix lo mon, ahont ab prou feyna s'hi pot cabre y s'hi pot viure. Aixís si jo 'm menjo per exemple una lliura de pá diaria y 'l mon se redueix á la meitat, me 'n tocarán dugas, y jo sempre he cregut que mes val que siguem poch y grasos que no pas molts que estiguem matant lo dia fent badalls de gana.

La guerra després dona feyna als metjes, cirurgians y fabricants de membres postissos, lo que no deixa de ser una especie de protecció á la industria de bon género. Feyna dona també als tiradors d'or que fan galons y entorxats, als constructors de màquinas guerres, als fabricans de balas, als espartanyés y sabatés perquè corrent s'espallia molt calsat; y molta feyna donaria també als basters, si 'ls que van á la guerra sapiguessen ferse càrrech de sa condició de burros.

—Veliaqui Sr. Comandant algunas reflexions que com a militar, y havent estudiat economia política un any de carrera assaltan la mèva imaginació, al contemplar l'espectacle de dos pobles que obehint la vèu de sos reys, tremolan una miqueta, pero estant contents de poder exercir sos instins naturals de destrucció.

Oh! Senyor Comandant! No hi ha res que tingui una veu tan forta com los canons! Lo canó es un baix que arriba a donar lo dó de pit. Alló es un gust! Al dó de pit del canó respon un coro d'ays y gemechs que sembla una ópera de 'n Meyerbeer. La guerra donchs es una cosa mol artística.

—Y que diré del bè que fá a la agricultura? Ahi enrahonava ab un pagés. 50.000 caballs prussians havian passat per la sèva hisenda. No l'hi havian deixat una palla sancera. —Que 's pensa que plorava? Cal! Lo primer que féu al véurem fou convidarme a destapar una botella de ví del Rhin.

—Brindi 'm digué.

—Y per qui tinch de brindar?

—Per la guerra.

—Per la guerra?... l'hi diguí jo tot admirat.

—Si, per la guerra, que si 'ns fá malbé una cullita, 'ns dexa la terra preparada per tenirnen trenta de bonas. Escolti 'm digué ab veu baixa. Ahi vaig colgar als mèus camps nada menos que mil cinchcents soldats prussians y francesos. Estavan grassos y feyan un goig, que ben bè puch dir ab véu ben alta, que m'estalvio adop per trenta ó quaranta anys.

Y al dirme aixó lo pagés reya del tot satisfet.

Al veure tans beneficis, senyor Comandant, m'hi tornat acérrim partidari de la guerra. Y ja que estém parlant de lo que 'm fá passar lo temps tan divertit, no puch menos que acabar aquesta correspondencia, pintantli lo mèu ideal, que jo crech y crech de cor que avuy deu ser lo ideal de la humanitat.

L'únich inconvenient de la guerra es lo mal que fá a certas industrias, robantloshi los brassos que necessitan pera dessenostrar-se. Per combatre aquest mal l'ingení de l'home té un remey. —Quin es aquet?

La maquinaria. Construim màquines y màquines. Màquines per menjar, per beure, per dormir, per cultivar la terra, per fer edificis, per confeccionar vestits, per fer calsat; per produhir tots los objectes que son necessaris al us de la vida; pero construhimlas ab tota perfecció, de tal manera que necessitin, sols l'ajuda de l'home una vegada a l'any, per exemple lo dia en que siga necessari donarlashi corda; y quan l'home no tinga res mes que fer; y quan tothom puga viure ab lo que las màquines per sí solas produheixin, llavors podrem farnos uns als altres una guerra continua, recreatnos sense por ni cuydado ab espectacles grandiosos, com per exemple la mort de 100.000 homes ab menos de dos horas.

—Que me 'n diu del plan? Per si l'hi agrada comensi a fer la propaganda per Barcelona. Fins a l'altre correu. —LEÓ GUERRERO.

Mes ranxo.

Los prussians son molt espavilats. Fins are quan un exèrcit trobava en sa marxa un riu, no tenia mes que dos medis per passar-lo; ó vadejarlo ó construhinhi un pont de barcas. Donchs bè, los prussians que cada hū d'ells lo que menos té un dimoni al cos, han inventat un altre medi.

Fujan los francesos, volan los ponts que troban a son pas, perque no pugan perseguirlos; donchs bè, 'ls prussians córralshi al darrera montats a caball. Los animals ja fá dos dias que no han begut. La set los fá corre. Troban un riu... Lo pont ha volat, pero ells no s'apuran. Los caballs s'hi tiran de cap, se clavan a beure, y com que 'n portan 50 ó 60 mil, ab pochos minuts lo riu queda sech; y al darrera d'ells hi passa l'infanteria y la caballeria y, apa francesos, que 'us ajudin las camas, que sino 'us atrapan.

La noticia que 'us acabem de dar, nos l'ha comunicada nostre corresponsal que es un andalus mes salat que la cansalada de casa.

Ahi parlavam de guerra ab un amich mèu.

—Que mes guerra que la que tinch tots los dias a casa mèva? 'm digué desesperat.

Me desperto al demati, al sò de la diana, que toca 'l nen que 'm cria la dona ó la dida que tot es hū, que fá uns crits que 'm traspasan las orellas.

Salto del llit; me vesteixo; m'adono que 'm faltan botons a la camisa; que tinch la livita sense respallar, crido a la mèva dona, no 'm respon; la torno a cridar; vè tota cremada; jo ja tinch la mosca al nas, batalla al canto, travassém paraulas, de las paraulas venen los crits, dels crits... mes val que m'ho calli..... En mig de aquesta batussa, la cuynera y la criada permaneixen neutrals.

Mes tart lo nen que cada demati toca diana, cau y 's fá una banya. A cada xisclet que etjega, tremolan las vidrieras. La dona ho sent, corra allà desesperada. A la cuenta ha caygut per poch cuydado de la dida. La renya; la dida l'hi respon malament; se travessen algunas notas diplomáticas; resultat: que la dida queda despatxada, sense la mèva intervenció, perque jo he tingut prou cuydado de permaneixe neutral.

Diném; y havent dinat, regularment, los dos noys mes grans, jogan y rihuen; mes com de las riallas ne solan venir plorallas, comensan a barallarse y a n' aquí ja es necessaria la intervenció mèva y de la dona per posar la pau entre las dos potencias enemigas.

Y axis anem passant lo dia y al arribar la nit, jo y la mèva dona arreglem un armistici y fins al dia següent al toch de diana no tornan a rómprer las hostilitats.

Veji donchs, senyor Joseph, si no es ben terrible la guerra conyugal, y si jo tenintla a casa me n'aniré a buscarla a Fransa ó Prussia.

—Veu com l'emperador no ha anat a Berlin?...

—Ben poch se n ha faltat.

—Perqué?...

—Perque s'ha posat en berlina.

Nas de lloro, sense plomas
A cabat de sé aixelat
Posa l'teu cos a sagrat,
O tem de Paris las bromas.
La bandera de la Fransa
Embrutada ja de sanch,
Carrossegada pe 'l fanch
No es ja simbol d'esperansa.

Emperador sens imperi,
S obera sense vassalls,

A maneixte a fe 'ls badalls

L'estás morint..., leri leri...
Tensa loca obstinació
Reys cruels fan cruda guerra
Remullant de sanch la terra.
A costa del poble bó.

ERRADA.

Per culpadelcaxista n'varem cometre una de grossa en lo número anterior: pero no es tan perjudicial com las que cometen 'ls reys. En la última plana, columna 1.ª, línea 20, ahont diu robá l'esclavitud, ha de dir volia l'esclavitud. Al cap y al fi, aixó no costa mes que un moment de temps, y per tot gasto una gota de tinta; quant las erradas dels reys costan l'atras dels pobles y rius de sanch generosa. Y sino, que hu diguí donya Isabel.

Ahi 'ns deya un senyor que d'ensà que 's guia per lo que diu de la guerra 'n Brussí, tot li surt al revés. Un altre li respongué: 'l mateix me succeheix a mí. Tantas guerras com hi ha hagut, las ha equivocadas ab las sevas profecias: ni Crimea, ni Italia, ni Dinamarca, ni Méjich, ni la d'ara, li han donat la rahó. —Sab que faig ara? L'legeixo, penso 'l contrari del que diu, y endavant.

—Ahon vá tan embolicat, D. Nicodemus?...

—No m'en parli; estich constipat fins a la nou del coll.

—Constipat al mes d'Agost?...

—Home, no veu que corran uns airots tan republicans...

Los carlins dihuen que están convensuts de que D. Carlos y ningú mes ha de fer la felicitat dels espanyols.

Y tenen una Convicció de paper!...

La balada francesa.

IMITACIÓ DE LA BALADA DE CATALUNYA DE 'N RUIZ AGUILERA.

I.

Un fill té la noble Fransa
un obrer que es molt honrat,
que per véurela gran sempre
suará y ressuará.

De sa pátria ben volguda
sent la veu que va esclamant:

Avant... Avant...

y en en son cor responen ecos
de esta veu celestial:

Avant... Avant...

y endavant los ulls ne fixa,
y en lo cor l'hi bull la sanch.

II.

La nació l'hi digué un dia
quan tingué fets los vint anys!
«Deixa estar tota la feina;
necesito de ton bras.»

Respongué l'obrer molt dócil
—«Me demanas... y allà vaig.

Avant... Avant...
Deixo estar tota la feyna
per vestir-me de soldat.

Avant... Avant...
Pèl fusell, la llensadora,
pèl quartet, los meus germans.

III.

«Noble Fransa, mare mèva
T'he de dar la meva sanch.

Si l'Emperador me crida
corraré a n' al seu costat.»

Aixís deya tot lo dia
lo pobret obrer soldat.

Avant... Avant...
quan ne feya l'exercisi
ensejant-se a tirà el blanch.

Avant... Avant...
quan en lo quartel menjava
del servey lo negre pá.

IV.

Y no veyá que alguns homes
s'engreixávan ab sa sanch,
y no veyá que 'ls esquitxos
feyan neixer entorxats
en lo bras dels qui l'hi deyan
tot quedant-se al seu datrás:

Avant... Avant...
mentres ell, de patriotisme
y ab la gloria mig cegat.

Avant... Avant...
esclamava... y repetia
sens poderne respirar.

V.

Vingué un jorn que veje 'l César
lo seu trono tremolar,
y doná una plantofada
al vehi del seu costat...

Lo vehi s'aixeca ab rabia
y diu César als esclaus:

Avant... Avant...
Que la patria en pés s'aixequi,
nostre honor está empenyat...

—Avant... Avant...
ne respon lo pobre poble
al guaytar s'honra pèl fanch.

VI.

Ja s'han dat dotze batallas,
ja s'han mort tres generals,
y milers de homes del poble
han quedat dessobre 'l camp.

Entre 'ls morts l'obrer s'hi trova
que tant cego s'va mostrar.

Avant... Avant...
Mentres tant que me l'enterra
un flemátich alemany,

Avant... Avant...
esclamant-ne ab veu tranquila,
¡quina anyada que hi haurá!

Mes ranxo per variar.

—Perque sápigam si la República pot tar-
dar gaire a venir, los hi participo que 'n Brusi
ja s'fa tenyir de vermell la barratineta nea,
qu' es posa per dormir, per estalviar-se de com-
prar un gorro friji.

—Aixó es molt rata.

—Lo qu' es molt Brusi.

—Y vol dir que será republicá?

—De la mateixa manera que seria carlista
si governava D. Carlos.

—Y com se arreglará per dissimular aquet
canbi tan radical de idees.

—Aixó ray; encarregará a n'en Barallat un
article d'aquells que agradan tant als suscrip-
tors del diari perque no n'enten res, en que
diga al cap de vall que la república y l'absol-
utisme son dugas idees germanas que sols se
diferencian en lo modo de plantejarse, y com
que no s'troba rey, es necessari constituïr-nos
en República y majister dixit, tots los sus-
criptors convensuts.

COPIAS DE DESPATX TELEGRAFICHES.

Ell a Ella.

«Sarreburch: gran victoria. Lo noy s'ha por-
tat com un home. Ha cullit de terra una bala,
y se la mirava ribent. Al cap de una mica ja
jugava a fet.»

Dos dias després.

«Nos han tret de Sarreburch quedant no-
saltres ab victoria. Hem perdut; pero ab glo-
ria. Lo noy no se ahont es. Temo no li haji
passat algun fracás, perque te tant ardiment
com jo mateix.»

Ella a Ell.

«Paris: Rebuda la noticia. No t'esposis;
deixa que 'ls ximples se matin. La tèva vida
es preciosa y val mes que tu t'aguantis al
payre.»

Dos dias després:

«Lo noy es aquí. Ha vingut tan esporugit
que s'ha amagat sota del llit. Si no t'espavi-
las nos ne farem deu pedras. Aquí hi hagut
crits y ni un eridant: ¡Viva tul! En nostre na-
ció s'ha perdut lo patriotisme.»

Un general molt conegut per lo molt bro-
mista que es, aná dias passats a Mataró per
fer una visita als sis progresistas y mig
que existeixen en dita ciutat, los quals obse-
quiaren com se mereix a tan lluhent personat-
je; convidant-lo a veure aigua fresca a una
font que dista de la població cosa de mitja
hora. Avans de prová l'aigua preguntá als
concurrents si estava enmatzinada, pus li
doldria molt morir-se de sas resultas, tota ve-
gada que 'ls federals y ab ells «Lo Ponton»
entonarian himnes a la mort del general Bum
Bum.

Los qui l'acompanyavan aplaudiren pro-
gresistament la gracia de son convidat, y
després de fer dos quartos de conciliació y
tres de patriotisma, comensaren a discutir
a lo progresiste: menjant.

Aqueix fet es històrich.

Telégramas.

MADRID.

No hi ha res de nou. Lo ministeri s'vá
fent vell y ja rapapieja. De la república se
vá a la monarquia, de la monarquia torna a
la república. Arriba al limit del camí. Mira
y veu que no hi ha més remey que anarse 'n
a la federal. Lo tall de turró que porta a la
boca ab los ayrets federals se corrompeix, y
al veure aixó recula esporuguit, y se 'n torna
al palacio de D. Interinitat.

Avuy s'han presentat a n'en Prim los
planos de una mina subterrànea, que sortint
de Madrid se 'n vá a l'altre part dels Piri-
néus, per si avuy ó demà lo govern tè de to-
car pirandó.

Lo duch de Montpensier, mentres espera

ser rey, se dedica a ballar rigodons acanca-
nats. Ahir los ballá a Cádiz ab una bacalla-
nera d'aquella ciutat.

PARIS.

Gran batalla. Lo ministre de la guerra diu
que ha arribat de Longchamps, un home d'
aquells que toca l'orga y que ha dit que 'ls
francesos han conseguit una victoria impor-
tant. Preguntat com es que no se sap esta no-
ticia per telégrafo, diu que 'ls fils telegráfi-
chs se negan a trasmetre mes mentidas.

Paris bull com una olla de cols.

La guardia nacional fa l'exercici ab es-
combras y canyas. Lo govern diu que té por
de darli armas de debó, y que es millor que
'ls prussians invadeixin la Fransa que no pas
que s'planteji la República.

S'están fortificant los terrats de tot los edi-
fícis perque las bombas prussianas no puguin
ensorrarlos.

BERLIN.

Bismark passa 'l dia ribent. Feya mol temps
que no havia estat tan divertit.

Lo rey Guillem está malalt de tan alegre.

Lo general Moltke s'mossega 'ls punys de
gust.

La reyna fa una novena a Sta. Bárbara y a
cada estancia deixa anar una rialleta.

Fins ribuen las familias que han perdut en
la guerra a algun dels seus fills. Sobre tot
si ha mort l'heréu, al qui puja al escambell,
li arriba la boca a las orelles.

Las Corts están deliberant, si de aquí en
endavant, de la Prussia podrá dirse 'n Ale-
gria.

ROMA.

S'ha descobert un depósit de mistos de
pet dessota del Capitoli.

Ab aquest motiu s'han fet algunas pres-
sons. Los presos han sigut jutjats per un tri-
bunal eclesiástich, que 'ls ha condemnats a
morir penjats.

Lo Papa mes benigne que tots, ha cambiat
tan horrible sentencia, per la de dárlosli en
forma de bola una cantitat dels mistos que s'
han pogut recullir.

LONDRES.

Lo general Prim ha encarregat a una casa
inglesa la construcció de dotze pontons.

Diversions públicas.

TEATRO DE LA GUERRA.—La mateixa
funció de l'altre dia, ab la sola diferència de
que morirá en Pau en lloch de morir en Pere,
y aixís sucessivament. Com que s'tracta de
comparsas no s'mira prim.

TEATRO POPULAR.—En vista de que l'
espatech de las canonadas no deixa entendre
als actors, l'Empresa d'aquest teatro ha pro-
curat un altre divertiment y es una exposició
de fieras vivas. Aquí hi trobarán los desca-
misats que corrin al espectacle: 1.er Un mus-
sol francés, covat per un áliga; se diu Napo-
leon. 2.^{on} Un mico decendent de Espanya, se
diu Terso. 3.er Un aligot del Rhin; se diu
Guillem. 4.^{on} Un gat masqué inglés; se diu
Tory y Wiht que tot es igual, y altres bestias
per l'istil, fieras tolas ellas, menos una que
te la forma de burro y s' diu poble. No obs-
tant s'adverteix als espectadors no s'hi arri-
min massa, perque quant está cremat, pert l'
oremus y dona un raig de cossas; que no
sembla ell mateix tant pacient y tant pacífich
en temps normal.

Imp. de Luis Tasso.